

ІНСТРУМЕНТИ МОНІТОРИНГУ ВТРАТ АГРОБІЗНЕСУ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ

Луценко Д.О.

Полтавський державний аграрний університет, Полтава

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну призвело до глобальних втрат людських та матеріальних ресурсів. Сільське господарство стало тією галуззю економіки, яка постраждала чи не найбільше. На сучасному етапі постає важлива задача виявити втрати та оцінити їх. З цією метою здійснюється моніторинг витрат [1]. Можна виділити основні інструменти моніторингу, зокрема:

- збір даних про втрати безпосередньо від товаровиробників шляхом проведення опитувань, збору офіційних заявок про пошкодження майна і посівів, використання даних з відкритих джерел;

- супутниковий моніторинг та використання ГІС-технологій. При цьому супутникові знімки територій дозволять отримати інформацію про пошкодження сільськогосподарських угідь, знищення матеріально-технічної бази, зміни типу сільськогосподарських культур або незасіяні площі. ГІС-карти допомагають візуалізувати регіональні карти;

- проведення фінансово-економічного аналізу з метою порівняльного аналізу доходів, витрат і прибутковості до та після початку повномасштабного вторгнення, оцінки втраченого прибутку через неможливість реалізації продукції, втрати логістики та падіння експорту, оцінки руйнування інфраструктури;

- оцінка мінної небезпеки і ризиків, пов'язаних з нею з метою аналізу площ, забруднених вибухонебезпечними предметами і створення карт замінованих територій;

- залучення експертних структур і платформ у вигляді координації з міжнародними організаціями, які ведуть облік втрат та здійснюють їх оцінку, а також здійснення моніторингу за допомогою платформ, зокрема KSE Institute та їхній проект «Russia Will Pay» який документує збитки;

- верифікація та оновлення інформації у вигляді регулярного оновлення даних, збору доказових матеріалів у вигляді фото, відео, актів руйнувань і знищення майна, зв'язок з місцевими громадами, сільськими радами та військовими адміністраціями. Слід зазначити, що моніторинг втрат агробізнесу повинен бути багаторівневим і міжсекторальним, із залученням представників агробізнесу, держави, ІТ-фахівців, міжнародних партнерів. Це не лише основа для відшкодування збитків, а й важлива частина відновлення та продовольчої безпеки України.

Література:

1. Єрмолаєва М. В. Втрати аграрних підприємств внаслідок війни: актуальні питання обліку і звітності. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 81. С. 196-201. URL: http://bses.in.ua/journals/2023/81_2023/32.pdf